

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Aabenbaring, Kunst og Vidskab

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 259. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_312_10-txt-shoot-idm1219/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

da er det vel aabenbart, at man ikke saae enten hvad man lob over, eller gik forbi. Naar derimod, som sagt, Mennesket var bestemt til at gaae ned ad Vælte, til først fra Epnet's Hoi, at overflue sit Lehn, og nævne hvad han saae med sit rette Navn, til, dernæst, som han gik, i Ord at sammenfæie, hvad han folde var beslagtet, og endelig, naar han kom ned paa Marken, til at vise haandgribelig, det var med Verden, som han forud havde seet og sagt; var dette den forordnede Gang, da kan vi godt forstaae at Niaden maatte komme længe førend Due. Gangen i Athenen, forstaae, at vel kunde Mennesket lade sig trumle ned af Hoi'en, som Egypterne, og prøve snarest mueligt, at vise hvad han var, med at han da, i saa Fald, heller aldrig kom et Skridt, end lige mere, tilbage op ad Hoi'en; vi kan forstaae, at Mennesket, som faldt paa Hoi'en, hverken kunde eller vilde reise sig, og blive der, til han blev fast paa Foden; men vi kan og forstaae, at naar han angrede sit Fælsstrin, da gik han sagte ned, og saae sig om, især i Forstningen, og kom neppe ned paa Marken, før det omtrent var glemt, hvad han paa Hoi'en havde seet.

Hvad vi skal komme til at begribe, maae vi kunne forfølge til sin Oprindelse, thi først der lære vi at kende Karsagen i Virkningen, og paa Kon-

stens Fodsel maae vi da faste Die. Det ælste Kunst = Værk er unægtelig Verden og Mennesket, men det er, som man maa indbømme, et Værk af guddommeligt, ei af menneskelig Kunst. Imidlertid er det her vi faae fast Fod i Konstens Rige, thi her aabner hele Tiden sig for os, som et stort Skole = Raar, hvori der hverken kan, eller efter Messerens Hensigt skal, læres noget Nyt, men hvori Kunst = Værket skal lære at forstaae sig selv, og da begribe sig i Ham. Mennesket er Hovedet for det Hele, og hans Liv skulde da være et historisk Curfus, ved hvis Slutning han, som Professor i Historien, creeredes til Doctor i Theologien, og heraf følger, at i Guds Dine gjaelder intet andet Studium end det historiske for Videnskabelighed; men heraf følger ogsaa, at hvad vi kalde Aabenbaring og Kunst kan er en Lignelse af den Guddommens Aabenbaring, som Verden forudsætter, og Slaver = Konsten, som den udtrykker, altsaa en billedlig Bientagelse deraf i Mennesket. Vi have før anmærket, at Ordet noobendig maa være Midleren mellem Gud og Verden, som mellem det Evige og Timelige, da det oprindelig er Guds evige udtrykte Willede, og kan, ved at tænke og høre sig, og dele sin Kraft i Kisten, frembringe forskellige og timelige Ting, der, efter et vist Omieb atter forene sig, og vende

saaledes vittelig tilbage til deres Udspring. Vi har ogsaa bemærket, at naar det fulde Kæ, da maatte Skaber. Ordet i det Timelige berede sig en Forenings-Punkt, hvorover det svævede, og hvor de afspredte Kræfter vare samlede i et Lid, bekvemt til at advikles i Orkets overførende og giennemviftende Kænb, samt at Mennesket ustridig er denne Forenings-Punkt: Skabningen i Guds Vilte de og efter Hans Lignelse. At begribe sig, som en saadan, det er da Menneskets timelige Kold, men han maa for sit Lid og for sin Følelse først betegne og udtrykke hvad han er, for han kan begribe det. Han maae see sig i Skaberen og Verden i sig, og, efter dette Syn udtrykke Skaberen i sig, og sig i Verden, da først kan han begribe sig i Skaberen, og Verden i sig.

Alt dette er en Giantagelse, af hvad for er sagt, men jeg tør ikke forudsætte, at det er paa rede Haand, og jeg mener det netop her maa tabe sin Dunkelhed, ved i Historien at træde os lige under Dinene. Hvad vi har kaldt den naturlige Aabenbaring er da det her betegnede Syn, og nu vil man indsee, hvorfor jeg di har kunnet bruge Ordet *Doesie*, da det ikke alene som et stemmed Ord og en efterstrøbt Kong-Titel, er blevet saa saare misbrugt, men fordi det i sig selv hverken betyder mere

